

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Tramś
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWALSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/342/15

Warszawa, 23 lipca 2015 roku

Szanowna Pani

Dorota Niedziela

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Środowiska

Szanowna Pani Minister,

w związku z konsultacjami projektu Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w załączeniu przekazuję zestawienie uwag do przedłożonego projektu zgłoszonych przez powiaty za pośrednictwem Związku Powiatów Polskich.

Mam nadzieję, że zostaną one uwzględnione w toku dalszych prac nad projektem.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

L. Węgrzyn
Ludwik Węgrzyn

Uwagi
do projektu *Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Część dokumentu	Treść uwagi	Uzasadnienie
1.	Starostwo Powiatowe w Kartuzach	Struktura Programu – pkt 6 – Efekty realizacji	W POŚ nie powinno się opisywać realizacji działań w odniesieniu do dotychczas obowiązującego programu.	Realizację tego obowiązku stanowią raporty z realizacji POŚ, tak więc nie ma potrzeby powielania treści w obu dokumentach. Wykonywania rozbudowanych tabel z oceną podjętych działań tylko dodatkowo zwiększy ilość treści w dokumencie.
2.	Starostwo Powiatowe w Kartuzach	Struktura Programu – pkt 7 – Wskaźniki realizacji	Proponuje się, aby wskaźniki realizacji dostosować do ogólnodostępnych danych GUS – Bank Danych Lokalnych, systemu państwowego monitoringu środowiska i innych instytucji, zgodnie z prowadzonymi przez nie ewidencjami i zestawieniami.	W POŚ powinny znaleźć się wskaźniki mierzalne. Często proponuje się mierniki, których nie można ocenić, ze względu na trudności w pozyskiwaniu danych i zbiorczym ich zestawieniu. W takiej sytuacji przy sporządzaniu Raportów z realizacji zachodzi konieczność wskazania braku danych, gdyż opracowujący projekt nie jest w stanie określić danego wskaźnika. Dodatkowo wskazywanie mierników, do których określenia konieczne jest zaangażowanie prywatnego sektora, jest również mało miarodajne, gdyż pozyskanie takich informacji z doświadczenia jest na bardzo niskim poziomie.

3.	Starostwo Powiatowe w Kartuzach	Ogólna	Dodatkowy komentarz dotyczący zasadności tworzenia powiatowego programu ochrony środowiska.	<p>Z perspektywy wielu lat tworzenia tego dokumentu oraz raportów z jego realizacji uważam, że na szczeblu powiatu programy te nie mają racji bytu. Tak jak zrezygnowano z powiatowych planów gospodarki odpadami, tak samo zasadne jest zrezygnowanie z powiatowych programów ochrony środowiska.</p> <p>Argumentem za jest brak wpływu powiatu na politykę ekologiczną, która (słusznie zresztą) kreowana jest na szczeblu gminy i województwa. Powiat nie posiada kompetencji do samodzielnego kształtowania kierunków rozwoju. Jedyne co może, to w ramach polityki danej gminy realizować swoje cele, w swoich obiektach.</p> <p>Jest to marnotrawstwo pieniędzy publicznych na tworzenie dokumentów, które nikomu nie służą.</p> <p>(Podobną opinię podziela wiele powiatów – przynajmniej w rozmowach z kierownikami wydziałów ochrony środowiska padają podobne opinie).</p>
----	---------------------------------	---------------	---	--

4.	Starostwo Powiatowe w Świeciu	<p>7. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi</p>	<p>Zwracam uwagę na fakt, że większość dokumentów z którymi ma być spójna treść przygotowywanego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świeckiego jest w trakcie opracowania. Np. na str. 17 jest informacja, że należy wziąć pod uwagę fakt, że najpóźniej w 2015 r. powinny zostać zaktualizowane wojewódzkie plany gospodarki odpadami, aby zapewniały one pełne wdrożenie hierarchii sposobów postępowania z odpadami . Dodatkowo w „Wytycznych...” jest mowa o kaskadowym sporządzaniu POŚ - w pierwszej kolejności powinny zostać opracowane wojewódzkie POŚ, następnie powiatowe POŚ, a jako ostatnie – gminne POŚ. Taka kolejność podyktowana jest koniecznością zapewnienia zbieżności działań podejmowanych na wszystkich szczeblach samorządu.</p>	<p>Nie kwestionuję konieczności spójności poszczególnych planów i programów z dokumentami wyższego rzędu lecz jak to fizycznie wykonać skoro praktycznie wszystkie te dokumenty uchwalane są w tym samym terminie. Można oczywiście teoretycznie pracować na dostępnych projektach (bo taką sugestią otrzymaliśmy z Urzędu Marszałkowskiego w trakcie uzgadniania ostatniego POŚ), tylko że projekt nie jest aktem prawnym. Następną kwestią jest w jaki sposób gminy, w tej sytuacji, mają w terminie uchwalić swoje POŚ,</p>
5.	Starostwo Powiatowe w Wolsztynie	<p>AD.9</p>	<p>Niedopuszczalne jest uchwalanie POŚ ze wsteczną datą i bardzo trudne do dotrzymania tym bardziej, że aby uwzględnić wojewódzkie POŚ winny one najpierw powstać, czyli trzeba na nie poczekać. Wytyczne powinny dokładnie określać daty ramowe wojewódzkich, powiatowych i gminnych POŚ.</p>	<p>Warunek nie zostanie dotrzymany.</p>

6.	Starostwo Powiatowe w Słupcy	Ogólnie	Zgodnie ze starą nie pisaną zasadą Program, który ma ponad 20 stron pod względem użytkowym nadaje się tylko do kosza. Najlepiej żeby był znacznie krótszy (cały, łącznie z załącznikami).	<p>Korzystanie z Programu ponad 20 stron na ogół wymaga szkolenia jak go szybko przeszukiwać. Biorąc pod uwagę liczbę programów, strategii, sprawozdań, analiz, itp. jakie musi opracowywać każda JST, nauczania się ich obsługi wymaga wieloletnich studiów.</p> <p>Aby zbliżyć się do założenia zawartego w kolumnie „Treść uwagi” proponuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakazania umieszczania w Programie informacji ukazanych w ogólnie dostępnych dokumentach lub na stronach internetowych (bazach danych, geoportalach, opracowaniach itp.). W Programie powinny znaleźć się tylko odnośniki do miejsca gdzie znajduje się informacja z krótkim opisem jak ją znaleźć. Jest to o tyle ważne, bo wiele danych ulega szybkim zmianą i aktualizacjom. Wiele z danych zapisanych w Programie traci swoją aktualność jeszcze przed zakończeniem procedury przyjęcia Programu. Brak przyjęcia takiego rozwiązania będzie skutkowało, pod względem prawnym, koniecznością opatrzenia każdego Programu klauzulą „w ciągłej aktualizacji” albo z góry założenie, że nie całkiem zgadza się on z obowiązującymi danymi. 2. W ocenie środowiska skupić się na celach będących w najgorszym stanie, wymagających najwięcej pracy czy pierwszeństwa działania do ich
----	------------------------------	----------------	---	--

				<p>poprawy, pozostałe potraktować ogólnikowo.</p> <p>3. W harmonogramie realizacji zadań dokładnie skupić się na zadaniach już zatwierdzonych do realizacji (dla małych JST może być to jedno lub brak zadania na cały okres funkcjonowania planu).</p> <p>4. Osobno bez wchodzenia w szczegóły opisać zadania planowane do realizacji w ramach normalnego funkcjonowania JST (konserwacja modernizacja dróg, wodociągów, kanalizacji, gospodarka odpadami, edukacja itp.)</p> <p>5. Osobno bez wchodzenia w szczegóły opisać zadania, które JST chciałyby lub powinna zrealizować ale uzależnione jest to od dostępu środków zewnętrznych.</p> <p>6. Zaznaczyć, które zadania będą wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko czy strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Działania takie nie powinny być już szczegółowo opisywane czy podlegać ocenom oddziaływań, skoro i tak będą wymagały osobnego opracowania.</p> <p>7. Nie uwzględniać w Programie celów, które są ujęte już w innych opracowaniach np. osobnym Programie ochrony powietrza – wystarczy odnośnik do dokumentu.</p> <p>8. Skoro JST mają prawny obowiązek tworzenia sprawozdań z realizacji Programu wyłączyć obowiązek opisywania efektów realizacji</p>
--	--	--	--	--

				<p>dotychczasowego POŚ na rzecz dodania odnośnika, gdzie te sprawozdania są dostępne.</p> <p>9. Kompletną informację o źródłach finansowania utrzymać tylko do zadań zatwierdzonych, dla pozostałych tylko informację ogólną. Należy uwzględnić, że dostępność większości źródeł finansowania (zwłaszcza że środków zewnętrznych) ulega ciągłym zmianom. Dlatego każda JST musi mieć możliwość zmiany finansowania projektu na każdym etapie jego planowania czy realizacji.</p> <p>10. Ograniczyć zawartość streszczenia Programu do ogólnej oceny aspektów środowiska JST, wymaganych najpilniejszych celów i przyjętych zadań do realizacji oraz 1-2 zdaniowego podsumowania oceny wpływu realizacji zadania na środowisko. 10 stron streszczenia zarezerwować do Programów co najmniej o zasięgu krajowym.</p> <p>11. Pamiętając o informacji podanej na wstępie, traktować pomysł wyznaczenia koordynatora POŚ jako nieliczny ewenement, a nie regułę. Pamiętać, że zdecydowana większość JST nie posiada pracownika zajmującego się POŚ, a jest to zadanie przypisane okazjonalnie (do czasu przyjęcia uchwałą) do normalnie pełnionych przez niego funkcji. Pracownik taki ma „na półce” jeszcze kilka innych programów związanych z ochroną środowiska. Dla tych JST (zdecydowanej większości) należy</p>
--	--	--	--	---

				zabezpieczyć środki rządowe na opracowanie i zatrudnienie koordynatora Programu albo ściśle trzymać się zawartości kolumny „Treść uwagi”. W każdym innym przypadku opracowywanie POŚ pozostanie dla większości JST niepotrzebnym marnowaniem środków publicznych.
7.	Starostwo Powiatowe w Suwałkach	Ujednoczenie ram czasowych str. 4 wytycznych	Czy samorząd powiatowy musi czekać z opracowaniem powiatowego programu ochrony środowiska (POŚ) do momentu uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla województwa, pomimo że jego własny POŚ już przestał obowiązywać? Co w przypadku, kiedy POŚ obowiązuje np. do 2018 r. lub 2019 r. a proponowane w nowych wytycznych ramy sięgają roku 2020?	Proponowane ramy czasowe w wytycznych sięgają roku 2020 a więc okresu obowiązywania nowych RPO 2014-2020 i środków dostępnych w ramach budżetu UE. Co zrobić w przypadku, gdy POŚ obowiązuje, np. do 2018 lub 2019 r.? Nowy dokument trzeba by wówczas opracować na 2 lata lub rok czasu. Prosimy o wyjaśnienie, co z robić w takim wypadku.
8.	Starostwo Powiatowe w Suwałkach	Obszary interwencji gospodarka odpadami str. 6 wytycznych	Czy konieczne jest włączanie kwestii gospodarki odpadami do Programów Ochrony Środowiska?	W naszej opinii nie ma potrzeby włączania kwestii gospodarki odpadami do programów ochrony środowiska (POŚ). Gospodarka odpadami w myśl obowiązujących przepisów uregulowana jest przez Wojewódzkie Plany Gospodarki Odpadami (WPGO). Naszym zdaniem, jeżeli kwestia gospodarki odpadami zostanie w dokumencie POŚ, wówczas przy ustalaniu celów należy powielić zapisy z WPGO. Nie zachodzi też potrzeba umieszczania liczby czynnych i nieczynnych składowisk odpadów komunalnych i

				<p>przemysłowych. Takie informacje zawiera już WPGO.</p> <p>Powielanie zapisów znajdujących się w obszernym dokumencie, jakim niewątpliwie jest wojewódzki plan gospodarki odpadami zaprzecza zasadzie zwięzłości i prostoty dokumentu POŚ – wytyczne str. 4.</p>
9.	Starostwo Powiatowe w Suwałkach	<p>Przedstawienie graficzne docelowego stanu środowiska dla zjawisk przestrzennych str. 6 wytycznych</p>	<p>Na podstawie, jakich informacji samorząd ma określić stan docelowy środowiska oraz przedstawić to na mapie?</p>	<p>Organem odpowiedzialnym, np. za badanie jakości wód powierzchniowych jest WIOŚ a wód podziemnych PIG. Badania prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i wykonywane corocznie, (ale nie koniecznie w tych samych punktach). Na podstawie, więc jakich rzetelnych informacji samorząd ma określić stan docelowy. (Oczywiście zakładamy, że podjęte w POŚ działania mają za zadanie poprawę stanu środowiska lub przynajmniej nie pogorszenie jego stanu zastanego - wyjściowego). Naszym zdaniem wystarczające jest określenie stanu aktualnego w oparciu o rzetelne dane np. WIOŚ. Dopiero raporty z realizacji POŚ wykonywane, co 2 lata wskażą potencjalne zmiany stanu środowiska w sposób właściwy.</p>
10	Starostwo Powiatowe w Suwałkach	<p>Spójność z dokumentami strategicznymi str. 16</p>	<p>Czy lista proponowanych wytycznych jest listą zamkniętą?</p>	<p>Listę wytycznych należy uzupełnić o programy takie jak Program Zwiększania Lesistości, założenia ujęte w pakiecie klimatyczno –</p>

				energetycznym oraz ramową dyrektywę wodną.
11	Starostwo Powiatowe w Suwałkach	Obszarów interwencji. str. 9	Prosimy o wyjaśnienie zapisu „adaptacja do zmian klimatu”?	Jakie działania należy zawrzeć w tym rozdziale? Co autor opracowania rozumie przez adaptacje do zmian klimatu?.
15	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	Ogólnie	Proponuję używanie w całym dokumencie, stanowiącym wytyczne do opracowywania POŚ, słownictwa zrozumiałego, polskiego jednoznacznego i jednolitego, nie budzącego wątpliwości.	Wytyczne będą bardziej czytelne i zrozumiałe w stosowaniu oraz nie budzące wątpliwości co autor miał na myśli. Opracowany POŚ będzie lepszej jakości.
16	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	Str. 9	Mowa jest o aktorach prowadzących różne działania, a może chodzi o podmioty (osoby fizyczne i prawne) prowadzące działania – bez udziwnień.	
17	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim		Wiele innych sformułowań typu: 1.Kierunki interwencji – a może działań 2.Właściciel zadania – a może instytucja odpowiedzialna za realizację, inwestor 3.Działania horyzontalne – czy chodzi o zadania długoterminowe, czy spójne, wszelkie 4.Ewaluacja – czy chodzi o ocenę 5.Ekwiwalent CO2	
18	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze	Str. 8	Wyznaczenie koordynatora realizacji POŚ przy aktualnym stanie zatrudnienia	Mała obsada kadrowa i wiele zadań

	Gdańskim		i szeregu innych obowiązkach - na ile jest realne?	
19	Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu	str. 4, pkt.3, 4 strzałka	Ramy czasowe dla wymienionych w tym punkcie programów nie mogą być całkowicie spójne - mogą mieć wspólny jedynie rok zakończenia obowiązywania zapisów, bo w innym przypadku niemożliwe będzie spełnienie wymogu zapisanego np. na str. 6 w ad. 5. o spójności oceny stanu środowiska z informacjami w innych dokumentach strategicznych obowiązujących w danej JST, czy str. 7 w ad. 7, drugi akapit	Ze względu na kaskadowość opracowań każde opracowanie niższego rzędu będzie miało przesunięcie czasowe co najmniej o rok w stosunku do opracowania wyższego rzędu. Dopiero po tym jak dane opracowanie zaistnieje w obrocie możliwe jest przenoszenie jego zapisów do opracowań tworzonych później. Proces wyboru firm opracowujących program ochrony środowiska, zbierania i przetwarzania oraz opracowywania danych trwa około roku.
20	Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu	str. 6, pkt 4, Ad.5	Czy będą zasady przypisywania poszczególnych przedsięwzięć do wymienionych w tym punkcie obszarów interwencji	Czy np. budowa zbiorników wodnych i małej retencji będzie związana z gospodarką wodną, czy zasobami wód, czy adaptacją do zmian klimatu i nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska. Trudno takie przedsięwzięcia jednoznacznie przypisać do tylko jednego obszaru interwencji.
21	Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu	str. 4, pkt.3, 4 strzałka	Jeśli ma być wyznaczony rok 2020 jako końcowy obowiązywania POŚ, to co ma się stać z obecnie obowiązującymi, uchwalonymi już POŚ obowiązującymi do roku np. 2019, czy pojawią się	Nie jest ekonomicznie uzasadnione tworzenie/opracowywanie kolejnych POŚ w momencie, gdy dla obowiązującego nie minęły nawet dwa

			kolejne perspektywy czasowe?	lata ważności
22	Starostwo Powiatowe w Polkowicach	Str. 8 Ad. 9	Ewaluacja poszczególnych zadań – w przypadku braku realizacji zadania.	Instytucje zaangażowane w opracowanie POŚ obawiają się określenia planowanych zadań do realizacji, obarczonych ryzykiem utraty/braku uzyskania środków na realizację. Jednostki obawiają się wykazania braku realizacji zadania a w efekcie rozliczenia. Powyższe będzie skutkowało spadkiem zaangażowania Instytucji przy opracowywaniu projektu POŚ jak i udzielaniu informacji (brak odpowiedzi) przy opracowywaniu raportu.
23	Starostwo Powiatowe w Polkowicach	Str. 9	Powiaty i gminy w swoich POŚ powinny ująć wszystkie obszary interwencji, w których prowadzone są działania na danym szczeblu przez różnych aktorów (nie tylko powiatowych lub gminnych).	aktorów - pomyłka?
24	Starostwo Powiatowe w Polkowicach	Str. 17 pkt. 7	Uzupełnić o dokument pt.: „Aktualizacja Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim 2011” przyjęta Uchwała Nr 2082/IV/12 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 3 kwietnia 2012 r.	Zgodnie z § 2 uchwały Nr 2082/IV/12 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 3 kwietnia 2012 r. Na podstawie „Aktualizacji (...)” opiniowane będą dokumenty planistyczne: studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o warunkach zabudowy oraz inne dokumenty sporządzone dla realizacji przedsięwzięć związanych z

				energetyką wiatrową." Konieczność przytoczenia w „Wytycznych do opracowania (...)” powyższego dokumentu wynika z zasady przezorności gdyż brakuje regulacji prawnych dotyczących potencjalnych zagrożeń dla zdrowia ludzi (infradźwięki oraz efekty stroboskopowe) przy określaniu bezpiecznych odległości turbin wiatrowych.
25	Starosta Bielski w Bielsku Podlaskim	<p>pkt 3 Wytycznych... „Podstawowe zasady tworzenia programów ochrony środowiska”</p> <p>pkt 4 „Struktura programów ochrony środowiska”</p> <p>ppkt 5 „Ocena stanu środowiska”</p>	Należy zrezygnować z opisów poszczególnych komponentów środowiska.	<p>W pkt 3 „Wytycznych...” Ministerstwo Środowiska wskazuje, że dokument – program ochrony środowiska (POŚ) ma być zwięzły i prosty. Rekomendowana jest rezygnacja z długich opisów na rzecz zwięzłych zdań, grafik oraz zestawień tabelarycznych. Im dokument bardziej zwięzły i prosty, tym przekaz łatwiejszy jest do odbioru. Ponadto w pkt 4 ppkt 5 MOŚ proponuje, aby elementem POŚ była ocena stanu środowiska w 11 komponentach.</p> <p><i>Tutaj organ, aby wypełnić powyższy postulat proponuje zrezygnować z opisywania oceny stanu środowiska, z uwagi na fakt, iż co roku sejmik województwa, rada powiatu oraz rada gminy ma obowiązek zapoznać się z informacją Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na obszarze odpowiednio: województwa, powiatu, gminy (podstawa prawna: art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o</i></p>

				<p><i>Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 686 z późn. zm.). WIOŚ publikuje na swoich stronach raporty o stanie środowiska, wyniki prac badawczych i o kontrolach przeprowadzanych w danym roku kalendarzowym. Dokonuje oceny jakości środowiska w stosunku do obowiązujących norm jakości powietrza, klas czystości rzek itp. Nie ma potrzeby powielania tych dokumentów. Sporządzający POŚ powinien oprzeć analizę SWOT o materiały przedstawione w publikacjach Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na obszarze odpowiednio: województwa, powiatu lub gminy. Ocena stanu środowiska zajmuje w większości POŚ ok 2/3 całości dokumentu, więc jeżeli dokumenty planistyczne mają być zwięzłe, to powinny zawierać głównie cele do osiągnięcia w poszczególnych komponentach środowiska i metody ich osiągnięcia.</i></p>
26	Starosta Bielski w Bielsku Podlaskim	pkt 6 Wytocznych... „Rekomendowany katalog wskaźników”	Należy wykreślić z rekomendowanego katalogu wskaźniki, do których dane będzie trzeba pozyskać od firm sektora prywatnego.	Rekomendowany katalog wskaźników może okazać się w części niewykonalny, gdyż dane do wskaźników należy pozyskać od firm, a nie instytucji zobligowanych do ich ujawnienia. Dla przykładu: wskaźnik: „dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI) (Mg/rok)” wymaga od

				przygotowującego POŚ pozyskania danych od zakładu recyklingu – z reguły są to na polskim rynku firmy sektora prywatnego i nie są one zobligowane do udzielania informacji.
27	Starostwo Powiatowe w Płocku	Podstawowe zasady tworzenia programów ochrony środowiska	Ujednolicenie ram czasowych Kaskadowe sporządzanie POŚ Oparcie na wiarygodnych danych	<p>Zapis, iż ramy czasowe dla wojewódzkiego, powiatowych i gminnych POŚ powinny być spójne miałyby rację bytu, gdyby wszystkie JST startowały z opracowaniem programów w jednym czasie, a tak nie jest. Obecnie część JST ma już programy w toku realizacji, które wyekspirują za kilka lat. Zsynchronizowanie terminów obowiązywania tych dokumentów będzie praktycznie niemożliwe.</p> <p>Aby zapewnić kaskadowość programów, powiaty i gminy winny poczekać z opracowaniem swoich programów do czasu ukazania się programu wojewódzkiego. Wcześniejsze opracowanie programu przez powiat nie zapewni kompatybilności zadań, a według przepisów JST nie mają obowiązku aktualizować swoich dokumentów tylko dlatego, że nie ma zbieżności działań podejmowanych na wszystkich szczeblach samorządu.</p> <p>Zapis, iż dane powinny być zestandaryzowane i porównywalne pomiędzy powiatami i gminami jest nieostry. Brak informacji kto miałby</p>

			<p>Przygotowanie założeń do POŚ</p> <p>Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko</p>	<p>dokonać tej standaryzacji - naszym zdaniem Ministerstwo Środowiska.</p> <p>Proponujemy wykreślenie wymogu opracowywania założeń do programu i w to miejsce wpisanie działań przygotowawczych np. konsultacji społecznych mających na celu zdiagnozowanie problemów w terenie: np. powiat mógłby zrobić spotkania konsultacyjne w gminach, aby rozpoznać potrzeby samorządów gminnych, mieszkańców, organizacji społecznych i na tej podstawie wypracować propozycje celów programowych.</p> <p>Zapis dotyczący wymogu przeprowadzenia OOS winien być bardziej jednoznaczny. Wytyczne nie powinny pozostawić tego do uznania JST. Jeżeli program ochrony środowiska jest ramą dla przyszłych przedsięwzięć, to OOS winna być obligatoryjna (a tylko w przypadku samych zmian programu – fakultatywna).</p>
28	Starostwo Powiatowe w Płocku	Struktura programów ochrony środowiska	Wykaz interesariuszy zaangażowanych <u>w pracę</u> nad programem ochrony środowiska	Proponujemy wykreślenie wyrazu „w pracę” i wpisanie „w realizację”

			<p>Streszczenie</p> <p>Harmonogram rzeczowo-finansowy</p>	<p>Proponujemy wykreślenie rozdziału pt. „Streszczenie”. Rozdział ten ma uzasadnienie w dokumentach obszernych, a przecież program ochrony środowiska ma być zwięzły sam w sobie.</p> <p>Wytyczne wskazują, że w zakresie finansowania zadań należy przedstawić <u>kompletną</u> informację na temat instrumentów finansowych <u>pozostających tylko w dyspozycji samorządu</u>. W przypadku powiatu, taki sposób podejścia do kosztów będzie ograniczał obraz finansowania zadań programowych jako całości. W programie znajdują się przecież zadania adresowane do różnych podmiotów. Czy zatem nie należy liczyć kosztów realizacji wszystkich tych zadań i ograniczyć się wyłącznie do środków przeznaczonych na ochronę środowiska, którymi dysponuje powiat?</p> <p>Z kolei trudno jest oszacować wysokość środków niezbędnych do poniesienia w ciągu najbliższych lat przez wszystkich adresatów Programu. Każda oszacowana kwota będzie zawierała ryzyko błędu, tym bardziej że część założeń programowych jest finansowo niemierzalna, część będzie finansowana ze środków publicznych podlegających specjalnej procedurze szacowania, w tym ze środków krajowych i Unii Europejskiej, część z funduszy przedsiębiorstw, organizacji</p>
--	--	--	---	---

			<p>Wyznaczenie koordynatora realizacji POŚ, którego celem będzie monitorowanie i przegląd stopnia realizacji celów</p>	<p>pozarządowych, jednostek, instytucji, mieszkańców. Do tego należałoby doliczyć środki budżetowe organów administracji publicznej przeznaczone na realizację bieżących zadań i kompetencji określonych w ustawach, gdyż są to zadania jednostkowo niemierzalne.</p> <p>Nawet próba określenia prawdopodobnych kosztów realizacji zadań programowych będzie ryzykowna.</p> <p>Proponujemy wypracować system ustalania kosztów realizacji zadań programowych.</p> <p>Rekomendowanie powołania koordynatora ma swój sens, ale wiąże się z dodatkowymi kosztami. Przy założeniu, że program ochrony środowiska nie jest dokumentem prawa miejscowego, nie ma mocy wiążącej, to egzekwowanie zapisanych w nim zadań jest niemożliwe. Koordynator miałby jedynie uprawnienia miękkie.</p>
29	Starostwo Powiatowe w Płocku	Obszary interwencji programów ochrony środowiska	<p>Obszary interwencji powiatowych POŚ powinny obejmować wyłącznie działania mieszczące się w granicach kompetencyjnych powiatu.</p>	<p>Powiat nie ma wpływu na realizację zadań mieszczących się w kompetencjach innych organów. Uwzględnienie w powiatowych programach wyłącznie obszarów interwencji dotyczących zadań powiatowych umożliwi realny wpływ na osiągnięcie zakładanych celów.</p> <p>Propozycja powyższa ma także swoje</p>

				uzasadnienie w świetle wymogu wytycznych, że cele programowe winny być akceptowane przez osoby pracujące na rzecz ich osiągnięcia (vide: prawidłowe określenie celów). Powstaje pytanie czy brak akceptacji celu oznacza jego dyskwalifikację?
30	Starostwo Powiatowe w Płocku	Rekomendowany katalog wskaźników	Wskaźniki powiatowych POŚ powinny obejmować postęp realizacji zadań programowych odnoszących się tylko do zadań samorządu powiatowego.	Dobór wskaźników adekwatnych do zadań własnych powiatu umożliwi realny wpływ na osiągnięcie zakładanych wskaźników.
31	Starostwo Powiatowe w Płocku	Uwaga ogólna	Charakter dokumentu pt. Wytyczne	Doprecyzowania wymaga moc wiążąca wytycznych dla JST. Wprawdzie w treści dokumentu znajduje się zapis, że ma to być dokument jedynie pomocniczy, to czy np. opracowanie powiatowego programu środowiska według własnej koncepcji może mieć wpływ na opinię zarządu województwa.
	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim	Rozdział: 3. Podstawowe zasady tworzenia programów ochrony środowiska • Ujednolicenie ram czasowych	Nie jest możliwe wyznaczenie ram czasowych naszego POŚ co najmniej do roku 2020	Obecnie obowiązujący Wojewódzki POŚ dla woj. łódzkiego jest na lata 2012-2015 tak jak i nasz Powiatowy POŚ. Obecnie firma zewnętrzna wybrana w ramach zamówień publicznych opracowuje już projekt POŚ na kolejne 4 lata tj. 2016-2019 z perspektywą do roku 2023. Ukazanie się tak późno „Wytycznych ...” utrudnia ujednolicenie ram czasowych. Nasz Powiat dopiero w kolejnych latach będzie mógł sporządzić POŚ „wyrównujący” na lata 2024-2028

		<ul style="list-style-type: none"> • Kaskadowe sporządzanie POŚ 	<p>Nie jest możliwe na obecną chwilę</p>	<p>i oczywiście z perspektywą na kolejne cztery.</p> <p>Aby umożliwić zbieżność działań poprzez kaskadowe sporządzanie POŚ, Programy te winny być sporządzane z rocznym przesunięciem, a to przeczy zasadzie ujednolicenia ram czasowych.</p>
	<p>Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim</p>	<p>Rozdział: 4. Struktura POŚ</p>	<p>Niedoprecyzowana szczegółowość obszaru „gospodarka odpadami” dla Powiatów i Gmin</p>	<p>Po zniesieniu obowiązku opracowywania Planów Gospodarki Odpadami przez Powiaty i Gminy, nie jest jasna szczegółowość obszaru „gospodarka odpadami” dla Powiatowych i Gminnych POŚ</p>
	<p>Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim</p>	<p>Ogólna</p>	<p>Ponadto brak jest szkoleń dla urzędników, na których omawiane by były krajowe dokumenty strategiczne. Jeżeli priorytety i poziomy wskaźników przyjęte w krajowych dokumentach strategicznych mają zostać skutecznie realizowane trzeba odpowiednio przygotować kadrę, nie zawsze wystarczy zlecić firmie opracowującej POŚ jego zgodność z dokumentami krajowymi. W nawale obowiązków bieżących i tylko rekomendowaniu wyznaczenia koordynatora realizacji POŚ (bez obowiązku prawnego, bez środków na zatrudnienie) jakoś weryfikacji może nie spełniać oczekiwań, nie mówiąc o tym, że nadal są organy, które nie posiadają POŚ.</p>	